

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/87/2021
Identifikačné číslo spisu: 1519010332
Dátum vydania rozhodnutia: 10.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1519010332.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného ml. I. Ž. pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 10. februára 2022 v Bratislave dovolanie obvineného ml. I. Ž. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Jaromíra Šmátralu, PhD. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. apríla 2021, sp. zn. 2To/7/2021, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného ml. I. Ž. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 9. septembra 2020, sp. zn. 1T/36/2019, uznal obvineného ml. I. Ž. vinným z prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. na tam uvedenom skutkovom základe.

Za to okresný súd obvineného odsúdil podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 117 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 119 ods. 1 Tr. zák. mu súd výkon trestu podmienčne odložil na skúšobnú dobu 1 roka.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Ž. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom zo 7. apríla 2021, sp. zn. 2To/7/2021 tak, že napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. mu podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 114 ods. 1 Tr. zák. uložil peňažný trest vo výmere 50 €. Podľa § 114 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Ž., prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jaromíra Šmátralu, PhD. dovolanie zo 7. októbra 2021, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g) a i) Tr. por.

Uviedol, že súdom uvádzané rozpory vyplynuli z toho, že niektoré skutočnosti na hlavnom pojednávaní opomenul spomenúť; nešlo o prípad, že by v prípravnom konaní vypovedal niečo iné, ako vypovedal v konaní pred súdom. Ani príslušníci PZ SR Mgr. Z. a I. sa na hlavnom pojednávaní nevedeli vyjadriť ku skutku a až po prečítaní ich úradného záznamu potvrdili popísaný priebeh udalostí; je úsmevné, že jemu je vytýkané, že niečo zabudol spomenúť, ale na druhej strane je v poriadku, ak si obaja príslušníci nespomenuli na nič. I keď krajský súd uznal námietku nezákonnosti úradných záznamov, rozsudok okresného súdu bol na nich založený (keďže po ich prečítaní policajti k veci vypovedali a tieto ich výpovede zobral do úvahy aj krajský súd). Ani hodnotenie jeho výpovede ako účelovej neobstojí, pretože on, ako aj svedkovia O. a W. neboli dosiaľ trestaní, v ich prípade nejde o osoby z kriminálneho prostredia.

V ďalšom uviedol, že už ich samotné zastavenie bolo protizákonné, pretože nikto žiaden papierik neodhodil; policajti by to ani nemohli vidieť, pretože tam bola tma. Zo spisového materiálu tiež nevyplynulo, že by mohli mať pri sebe zbraň, alebo inú vec, ktorou by mohli ohroziť zdravie osoby, a teda nebol dôvod postupovať podľa § 99 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 102 ods. 4 Tr. por. Rovnako z vykonaného dokazovania nevyplynulo, že by mal byť pristihnutý pri čine, alebo zastihnutý na úteku, alebo boli dané iné okolnosti, na základe ktorých by bolo možné skonštatovať, že súhlas prokurátora nebolo možné dosiahnuť vopred a vec nezniesla odklad. Aj podľa § 8 ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. je potrebné osobu poučiť ihneď, ako je to možné. Zákaz nútiť podozrivú osobu, aby prispela k svojmu obvineniu, neznamená len zákaz nútiť ju k priznaniu, ale aj zákaz nútiť ju k súčinnosti smerujúcej k jej usvedčeniu. Z výsluchov svedkov O. a W. plynie, že museli všetky veci vyložiť, inak by ich policajti prehľadali; bol teda na nich vyvíjaný psychický nátlak. Zápisnica o vydaní veci z 5. septembra 2017 je pre rozpor s § 119 ods. 4 Tr. por. nezákonným dôkazom. Opätovne poukázal na tú okolnosť, že príslušníci PZ SR podľa neho nemali dôvod vykonávať kontrolu všetkých troch osôb. Odporuje zákonu, ak príslušník vyzýva osobu, ktorá sa mu len zo subjektívneho dôvodu zdá byť podozrivá, aby vyložila všetky veci.

Aj vykonanie bezpečnostnej prehliadky podľa § 22 zákona č. 171/1993 Z. z. nemôže sledovať iný cieľ, ako ten, ktorý smeruje k zaisteniu zbrane, ktorá by mohla ohroziť život alebo zdravie policajta. Je v rozpore so zákonom, ak policajt len skúša, či osoba, ktorá sa mu zdá z nejakého subjektívneho dôvodu podozrivá, nepácha trestnú činnosť a na túto činnosť využíva predmetné ustanovenie s tým, že ak sa mu podozrenie potvrdí, osobu zadrží a ak nie, tak jej veci vráti. Bol tiež toho názoru, že sa nemalo prihliadať na znalecký posudok KEÚ PZ, keďže ústav nemá v odvetví kriminalistická toxikológia zapísaného žiadneho znalca, a tak znalecká doložka nespĺňa náležitosti § 147 Tr. por.; znalkyňa, ktorá posudok vyhotovila uviedla, že nie je zapísaná v zozname znalcov MS SR. Podľa jeho názoru, dôkazná situácia nepostačovala na to, aby bolo možné spoľahlivo vyvodiť záver o tom, ktorá z dvoch verzií ustálenia zákonného znaku žalovaného trestného činu, zodpovedá skutočnosti. Nejde mu o to, aby sa vyhol tomuto - naozaj miernemu peňažnému trestu, ale ide o princíp. Sám nepopiera, že pri sebe marihuanu mal, ale poukazuje na nezákonný postup polície.

Na podklade týchto skutočností obvinený navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozsudky okresného a krajského súdu zrušil a okresnému súdu prikázal, aby vec znova prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „prokurátor“) vyjadril 26. októbra 2021 tak, že ho navrhol podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť. Uviedol, že zo strany obvineného ide len o opakovanie skutkovej a právnej argumentácie, s ktorou sa konajúce sudy už vysporiadali.

K vyjadreniu prokurátora sa obvinený Ž. nevyjadril.

Dňa 10. novembra 2021 bol spisový materiál spolu s dovolaním obvineného Ž. riadne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie. Následne najvyšší súd ako súd dovolací [§ 377 Tr. por.] predbežne preskúmal dovolanie obvineného i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom obhajcu [§ 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote [§ 370 ods. 1 Tr. por.] a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať [§ 370 ods. 3 Tr. por.]. Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Aj najvyšší súd po preskúvaní spisového materiálu, ako aj napadnutých rozhodnutí dospel k záveru, že obvinený len vo väčšine opakuje svoje námietky, s ktorými sa vysporiadali už súdy nižšieho stupňa. Na s. 3 ods. 8 - s. 4 ods. 2 rozsudku a na s. 8 ods. 5 uznesenia vysvetlili, že príslušníci PZ SR sa k obvinenému Ž. (a svedkom O. a W.) pristavili, nakoľko pri prejazde služobným motorovým vozidlom zaregistrovali, ako obvinený odhodil kúsok alobalu, ktorý sa potom po legitimácii a rozhovore s príslušníkom PZ SR priznal, že má pri sebe marihuanu, ktorú aj dobrovoľne vydal. Tvrdenia obvineného o absencii poučenia nielenže nezodpovedajú zápisnici o vydaní veci, ale ani výpovediam svedkov O. a W. (pozn. ktoré, mimochodom, súdy vyhodnotili ako účelové, učené v snahe napomôcť obvinenému). Rovnako postup polície, ktorá v zmysle zákona poučí osobu o právnych následkoch nevydania veci (v podobe jej možného odňatia), nemožno hodnotiť ako neprípustný nátlak v intenciách § 119 ods. 4 Tr. por. Námietka údajne nezákonne vykonanej osobnej prehliadky podľa § 99 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 102 ods. 4 Tr. por. stojí mimo rámca uplatneného (resp. akéhokolvek iného) dovolacieho dôvodu, keďže jej prostredníctvom nebol získaný žiaden procesne relevantný dôkaz.

Nedôvodná je aj námietka týkajúca sa nezákonnosti úradného záznamu z 5. septembra 2017, ktorý krajský súd z okruhu usvedčujúcich dôkazov vylúčil (s. 7 ods. 4 - 5 uznesenia). Pokiaľ ide o výpovede svedkov W. Z. a I., najvyšší súd nezistil skutočnosti potencionálne spochybňujúce ich zákonnosť. Svedkovia najprv ku skutku vypovedali spontánne, aby potom na otázky prokurátora (vlastnými slovami) potvrdili v úradnom zázname popísané okolnosti. Aj vo vzťahu k námietke týkajúcej sa údajne nezákonného znaleckého posudku možno poukázať na s. 4 ods. 11 - s. 5 ods. 1 rozsudku, resp. s. 8 ods. 2 uznesenia, kde sa uvádza, že v danom prípade bol do konania prizvaný znalecký ústav - KEÚ Bratislava, ktorý je zapísaný v zozname znaleckých inštitúcií vedených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Ing. Karchniaková, PhD. ako osoba, ktorá mala byť vypočutá na obsah znaleckého posudku, vypovedala po zložení prísahy ako ad hoc znalec. Ostatné obvineným uplatňované námietky (týkajúce sa tvrdených pochybení súdov pri hodnotení rozporov medzi jeho výpovedami z prípravného konania a hlavného pojednávania, resp. pri hodnotení výpovedí policajtov Mgr. Z. a I., príp. celkovo toho, ktorá z dvoch do úvahy prichádzajúcich verzii skutkového deja mala prevážiť) sa dotýkajú procesu hodnotenia dôkazov, ktorý je s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. vylúčený z rámca dovolacieho prieskumu.

Na základe týchto skutočností dovolací súd dospel k záveru, že obvineným Ž. uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g) a i) Tr. por. nie sú dané, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.